



TORDASI ÁLLOMÁSBEMUTATÓ



nébih



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap



A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA



Bemutató üzemi célok a megvalósulási helyszínek függvényében:

Tordas	kertészeti (zöldség, gyümölcs) fajok, szántóföldi és üvegházi termesztési körülmények, ökológiai gazdálkodásra alkalmas fajták vizsgálata
Pölöske	kertészeti (gyümölcs) fajok vizsgálata
Székkutas	szántóföldi fajok vizsgálata
Monorierdő	erdészeti fajok vizsgálata, fajtakitermesztés, burgonya rezisztenciavizsgálat



Nébih Fajtakísérleti Állomásainak bemutató üzemi programja és fejlesztése

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (továbbiakban: Nébih) Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatósága végzi a fajtaelismeréshez szükséges vizsgálatokat és a fajtakitermesztést (posztkontroll vizsgálat). A hazánkban elismert fajták az Európai Unió egész területén szaporíthatók és forgalmazhatóak.

A fajtakísérleti állomások az ország fontosabb termőterületein helyezkednek el. A fajtakísérleteket a hazai és nemzetközi jogszabályokban foglaltak figyelembevételével, egységes módszertan alapján végezzük.

A fajtakísérleti és fajtakitermesztő állomások modernizálásával, olyan növényfajtakísérleteket lehet végezni, melyekkel limitálhatóak a mezőgazdasági termesztés bizonytalanságából adódó negatív hatások,

növelhető a termésbiztonság, valamint a növényi kórokozókkal, kártevőkkel szembeni ellenállóképesség. A gazdálkodók olyan innovatív ismereteket, növénykultúrákat (fajtákat), környezetvédelmi megoldásokat ismerhetnek meg, amelyek alkalmazása révén optimalizálhatják a termelést, csökkenthetik a szennyezőanyag kibocsátást, valamint eredményesen alkalmazkodhatnak a fenntartható fejlődés feltételeihez.



A Tordasi állomás 104,48 ha földterülettel rendelkezik Fejér vármegyében.

Az állomás négy részre tagolódik. A Gábor-majori földterület 88,10 ha, a Kertészeti szántóföldi terület 8,35 ha, a központi rész 3,25 hektáros belterület, és rendelkezik saját használatú utakkal, réttel erdővel, ami 4,78 ha. Talajtípusa karbonátos, erdőmaradványos csernozjom Arany-féle kötöttségi szám: 40-44. Az állomáson kertészeti és szántóföldi fajok vizsgálata történik.

Bemutató üzemi látogatási programok:

1. Csonthéjas/almatermésű nap
2. Fagyvédelem
3. Fitotoxicitás kísérletek
4. Növénykórtani bemutató
5. Ökológiai gazdálkodás bemutatása
6. Szántóföldi fajok DUS vizsgálata
7. Zöldtakarmány bemutató
8. **Tordasi állomás bemutató program**
9. Vadkárral kapcsolatos előadás
10. Zöldségfélék fajtahasználata



TORDAS NÖVÉNY FAJTA-KÍSÉRLETI ÁLLOMÁS

Az Alföld Dunától nyugatra elterülő Mezőföldi részén vagyunk. Területileg Fejér-Vármegye közepén Budapesttől mintegy negyven kilométerre a Velencei tó szomszédságában.

Telephelyünk épületei műemlék jellegűek, itt volt a Hangya Szövetkezet tanintézte 1942-től.

Az államosítást követően árvaház és egyéb célokra is használták az épületet. A hatvanas években, amikor a fajtakísérleti állomások második ütemben bővültek Tordason került kialakításra a központi állomás

Ekkor választották ki külső szántóföldi területeinket, melyek akkor még szintén más hasznosításban voltak. Ekkor alakult ki a jelenlegi állapot, hogy rendelkezünk a belterületű 3.25 hektáros központi teleppel, a 8.35 hektáros kertészeti /ÖKO/ területtel, a 88.1 hektáros Gábor-majori szántóval és 4.78 hektáros erdősávval, saját használatú utakkal.





Nébih Növény Fajta-kísérleti
Állomás Tordas

Egy részét az épületnek, a nyolc iroda foglalja el, rendelkezünk egy akár száz fő befogadására képes tárgyalóval és az épület földszintjén helyezkedik el egy liszt laboratórium, illetve egy csíráztató kamra.

**A KÖZPONTI
TELEPHELYEN
ELHELYEZKEDŐ
ÉPÜLETÜNK
TÖBB FUNKCIÓT
LÁT EL.**



Minta tisztító gép

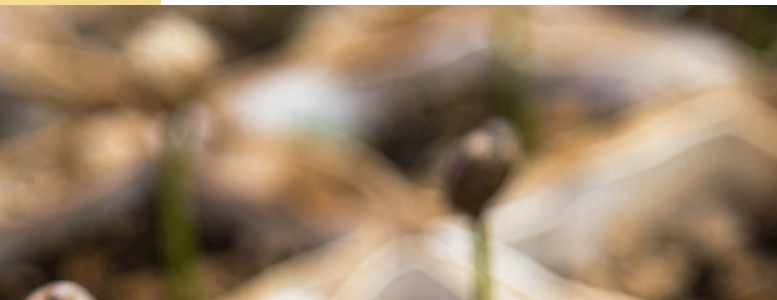
Épületünk pincszintjén találhatóak a technikusaink feldolgozó, szárító kamráink és a vetőmagok számára kialakított 10 0C hűtött előtároló.

A lisztlaboratórium végzi a gazdasági érték vizsgálati kalászos gabonák beltartalmi értékmérő tulajdonságainak meghatározását. Laborunk minden vizsgálatra felszerelt.

Laborunk feladata még a kalászos gabonák beltartalmi vizsgálata mellett fehérje-tartalom meghatározás száraz borsónál.

Keményítő-tartalom meghatározás kukoricánál, szárazanyag-tartalom meghatározás szójánál peroxidáz próba és borsóke-ményítő- szemcse vizsgálat. Éves szinten ez 1200 darab vizsgálatot jelent.

Az épület pincszintjén kialakított szárító kamrákból rendelkezünk meleg levegős légbe fúvós rendszerével, mellyel a DUS vizsgálatokra begyűjtött mintákat szárítjuk. Működik egy nedvesség elvonással működő légszárítónk is, amely a letárolás előtt a vetőmagvak megfelelő szárazanyag szint beállítására használunk



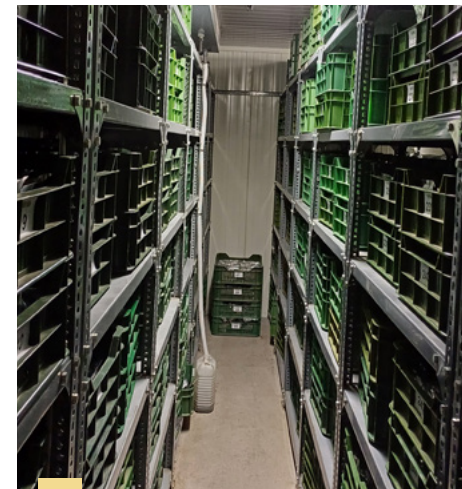
A 10°C működő vetőmag tároló a fajta kísérletekbe vizsgálándó tárolásra szolgál az állami elismerésig, gyakorlatilag addig, amíg a DUS vizsgálatok tartanak /2-3 év/.

A vizsgálatok befejezését követően minden növényfaj esetében a fajra meghatározott mennyiséget a tartós tárolóba tárolunk át. Itt már nem a beérkezés kori göngyölegben vannak a magok, hanem egy csírázást megőrző triplex alutasakban.



Labor műszerek

A második világháborús katonai bunker egy 5°C működő hűtőtárolóvá lett átalakítva és nagyságrendileg 35 ezer tételt számlál.



Polcrendszer

A telephelyünkön található még a Vetőmag elosztó épülete, ahova az állami elismerésre bejelentett összes növényfaj magja, illetve a gyümölcs, dísznövény, szőlő, gyógynövény állókultúrák szaporítóanyaga érkezik.

Ebben az épületben történik a vetőmagok átvétele kódolása és a beérkező összes adattal egy raktárnyilvántartó programba bevitele. Nagyjából 15000 kg minta érkezik évente az 50 grammos tételtől a 10 kg-os zsákig.



Száritó kamra





Az érkezéskor kapott ID alapján, nyomon követhető a fajta egész életén keresztül a magok mozgásától, a tárolási időpontokon keresztül, a vetőmag fogyasztásig, illetve fajta visszavonásáig. Alapvetően az állami elismerést követően a fajta 10 évig él, de ezen időtartam alatt van egy fajtafenntartás ellenőrzés, amikor szintén vizsgálatba kerül az adott fajta.

A fajta bejelentőnek, fajta fenntartónak lehetősége van 10 év után a hosszabbításra, amikor az adott fajtából egy újabb tételt kell küldenie, melyet egy éves DUS vizsgálatot követően kicserélünk a korábban letárolt régi tétellel.

A kísérletekhez a vetőmagot a bejelentőnek csávázatlanul kell biztosítani a vizsgálatokhoz, melyet mi központilag csávázunk le engedélyezett szerekkel.



Ezt követően megkezdődik a témafelelős által elkészített diszpozíció alapján a különböző típusú kísérletekhez a vetőmagok szétmérése, csomagolása majd a szállítás lebonyolítása.

A vetőmagokat kollégák, futárszolgálatok juttatják el a hálózatunkban működő többi fajta kísérleti állomásra, megbízások kísérleti helyekre, illetve külföldi partnereinkhez. Az itt dolgozó kollégánők feladata még a minták befogadása, mely a metodikában meghatározott növényfajok esetében a GÉV vizsgálatokhoz tartozó beltartalmi értékmérő tulajdonságok meghatározása érdekében küldenek aratás után a kísérletet végző helyek.

Ezeket a mintákat Tordason központilag tisztítjuk, és a helyben vizsgált kalászos gabonákon kívül szállítjuk a Zuglói laborunkba.





**A gépi tisztítást
a nagy magvú
hüvelyeseken
kívül géppel
tudjuk végezni.**



A telephelyünkön található még egy 500 m² –es üvegház mely alapvetően a palántanevelést szolgálja. Nem csak a zöldséggyógynövény fajtakísérletekhez nevelünk palántát, hanem a kísérlet biztonsága érdekében több szántóföldi kultúra esetén is ezt tesszük. Így a hajtatási paradicsom, padlizsán, görög és sárgadinnye, hajtatási uborka palántái mellett, helyet foglalnak a fűfélék, dohány, lucerna, bíborherce fajok anyagai is. Jól bevált módszer alapján a vörshagyma kísérlet magjait is tözeg cserépbe vetjük, és így teljes biztonsággal tudjuk kivitelezni az amúgy szántóföldön nehezen kelő rövid és hosszúnappalos hagyma kísérletünket.



Az üvegházunk nagyon fontos szerepet kapott az elmúlt időszakban a kórtani kísérleteink elvégzéséhez.

Napraforgó fajnál a szádor és peronoszpóra teszteket végezzük a fajtajelölteknél, zöldséggyógynövények esetében a zöldborsó és sárgadinnye fajoknál fuzárium teszt van kísérletbe állítva, a hajtatási paradicsomnál pedig fonálféreg, verticillium és fuzárium rezisztencia a vizsgálat célja.



A két szántóföldi területünk öntözhető melyeket blokkosított rendszerben konzolokkal tudunk beöntözni.

A mesterséges tó, ahonnan a vizet nyerjük a kertészeti részünkön található. Itt a közel 6 hektáros ÖKO rész mellett négy dísznövény faj /fűz, platán, császárfű, juhar/ vizsgálatait végezzük, illetve egy 1800 m²-es dupla falú fólia blokkba a hajtatási paradicsom vizsgálata folyik közel 250 fajtával. A többi dísznövény faj /kőris, berkenye, eperfa, csörgőfa, páfrányfenyő/ a központi telephely dísznövényes részén foglal helyet.

A Gábor-majori szántóföldi részen háromnyomásos gazdálkodást folytatunk, a nagyjából három 25 hektáros részre osztott terület feletti részt az öt gyümölcsfaj / mandula, kajszibarack, birs, őszibarack, naspolya/ álló kultúrája foglalja el. Évente nagyjából 25 hektár kisparcellás kísérletünk van, az e feletti részen üzemi termesztést folytatunk.



Tordas a DUS vizsgálatoknak a fő helye, és több növényfajból az egyetlen is. Adottságaink miatt a GÉV kísérletek is nagy számmal megtalálhatóak nálunk. Évente megközelítőleg 45 növényfajból van vizsgálat ez több mint 10.000 darab parcellát eredményez. Mivel a DUS kísérletek célja a morfológiai bélyegek megfigyelése ezért fő célunk a növények fejlődéséhez az optimumot megadni, mind öntözésben, mind pedig növényvédelemben és tápanyag utánpótlásban. Ehhez nagyon fontosak a jó talajaink, amik elég változatosak. Nagy általánosságban elmondható, hogy egy 2.8-3.1 % humusztartalommal 7.1-7.3 pH tartalommal rendelkeznek talajaink, viszont míg Gábor-major egy mészelepedékes csernozjom 40-44 aranyféle kötöttséggel, addig a kertészeti rész egy agyagosabb réti öntéstalaj nagyon magas 50 KA tulajdonsággal.

Az állomásunk 25 fővel működik, ebből fizikai állomány 11 fő, kísérleti technikai kivitelező 8 fő középfokú és négy 4 felsőfokú. Egy fő az adminisztratív személyzet, aki a pénzügy és humán feladatokat látja el és van egy állomásvezető.

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.
portal.nebih.gov.hu
ugyfelszolgalat@nebih.gov.hu
+36 1 336 9000

